

Novine prihajajo vsako nedeljo. Priloga Marijin list i Kalendar Srca Jezusovega. Cena pri sklopnem naslovu na dom 25 D., na posamezni naslov 30 D., ki se cela naročnina naprej plača do 31. marca. Če se pa plača po 31. marcu, je pri sklopnem naslovu cena 30 D., pri posameznem 35 D. M. list i Kalendar se plačata posebi. Amerikanci plačajo za vse vrti 4 dolare. Naroči se na upravnisti v Črenšovcih, Prekmurje. Uredništvo je v M. Soboti.

NOVINE

Glasilo Slovencev v tujini

Izdajateo: KLEKL JOŽEF, vp. pleb. nar. poslanec.

Oglase sprejema samo tiskarna in uredništvo v Soboti Kolodvorska ulica 123. Cena oglasov cm² 75 per; 1/4 strani dobi 20%, 1/2 strani 35%; cela stran 80% popusta za eno objavo. Cena malih oglasov je: do dvajsetipet rečš Dja. više od vsake reči pol D. Med tekstom cm² 1.50 D., v Poslalom 2.50 D. Takso za oglašje plača uprava i da za vse oglašje od 5% do 50% popusta.

Rokopisi se ne vračajo.

Da ga spoznamo!

„Čuvaj me Bog od prijatelja, pred neprijateljem se bom že sam čuvao.“ Tak veli eden pregovor, šteri ne pomeni ravno malo. Če človek zna za neprijatelja, se že kelko telko sam čuva pred njim. Ogne se njemu, gde se le more, pred njim malo guči ali pa sploj nika, ar zna, da neprijatelj rad vsukšo reč na slabo obrne. Dostakrat pa mammo ravno v takšem, šteri se nam dela prijateljski i prijazen, največšega neprijatelja. I na takšega ide gotovo pregovor, šteroga smo odzgora zapisali. Pred takšim navideznim prijateljem me lahko samo Bog čuva. Ljudje nemremo videti drugomu v dušo. Kakši se što odzvuina dela pred nami, za takšega ga največkrat mammo. Itak se pa dostakrat zgodi, da spoznamo tudi takšega navideznega prijatelja. To pa najležeje po njegovi delaj. Če što pred nami inaci dela kak za nami, če nam što v obraz kak najlepše reči guči, na drugom kraji nam pa škodo dela, te znamo, da se takšega človeka mammo čuvati. I veseli smo, da smo pri njem to spoznali. Če ne bi spoznali njegovoga dvojnoga lica, bi nam znalo to eše v velk škodo biti.

„Lepi prijatelji“.

Ka pa lahko pravimo od ednoga samoga človeka, to lahko pravimo tudi od cele družbe ljudi. Takši „lepi prijatelji“, šteri so pred nami vsigdar sladki, za našim hrbtom pa ščista inaciši, so tudi naši demokratje. Dobro je, če te „prijatelje“ mi sami spoznamo, da se bomo tudi znali pred njimi čuvati. Tej se namreč pred nami nečjejo pokazati za nasprotnike našega ljudstva i njegovi haskov, nego vsešerom za naše največše prijatelje. Tū pa tam, šteri nje samo posluša ne gleda pa na njūvo delo, bi resan što znac misliti, kak se tej ljudje brigajo za siromaško ljudstvo. Nego ta njūva briga, je samo briga za sebe samoga. To svedočijsa vsa njūva dela.

Nesmimo pozabiti!

Naši demokratje jako dobro poznajo edno našo slabo lastnost, da smo namreč ljudje takši, da slaba eše bole pa dobra dela jako hitro pozabimo. Tak naši demokratje tudi mislijo, da smo mi že ščista vse pozabili, ka so oni z nami delali, i da tiste grehe, štere so oni včinili lahko brez najmenjšega srama na druge prevržejo.

Gde je vzrok našemi zdajšnjemi siromaštvu?

Našemi siromaštvu v državi so pravi vzrok demokratje, šteri so od začetka napravili našo državo takšo, kakša je, pa ne dr. Korošec, šteri ma zdaj oblast v rokaj, kak to radi gučijo naši demokratje. Pred leti, pri rojstvu naše države, sta se zgodili z delom i trüdom naši demokrotov za vse naše kraje dve velkivi krivici, šterivi nigdar nemremo pozabiti i šterivi sta vzrok vsemi našemi kesnejšemi siromaštvu. Tevi dve krivici sta: Zamenjava penez i centralizem.

Nevoščenost.

Včasi v začetki ustanovitve naše velke narodne države, je meo dr. Korošec veliko spoštovanje. Vsi pošteni politiki so priznali, da se je dr. Korošec že pred bojnov i med bojnov telko trüdo, da se združijo vsi južni Slovani v edno samostojno državo, da zasluži za to največše priznanje. Zato je bio dr. Korošec tudi prvi predsednik prve narodne vlade Slovencev, Hrvatov i Srbov v Zagrebi, i po tom, gda so se tej kraji združili s starov Srbijov 1. decembra 1918. leta tudi podpredsednik prve vlade v velkoi Jugoslaviji.

Zdaj je pa prišla naprej nevoščenost. Tudi demokratje bi radi v našoj državi nekaj velkoga špilali, segali so pa dr. Korošči po svoji delaj komaj do gležnja. Ka naj napravijo? Dr. Korošča morajo zmenšati konci pred Srbi. I pri tom so nika ne zbirali. Dr. Korošča so Srbi poznali i so dem. proti njemu ne mogli dosta včiniti. Zato so pa začnoli grditi vse tiste Slovence, šteri so držali z dr. Korošcom. Vsi tej Slovenci so prej bili vsigdar proti Srbom. Vsi popevje so prej bili proti Srbom. Med bojnov je prej večina tej Slovencev kričala „Srbe na vrbe“ i tak naprej.

I pomagalo je. Od začetka se je Srbom malo neverjetno vidlo, da bi dr. Korošec i njegovi ljudje v istini takši bili, nego, gda so demokratje to li naprej trdili so že začeli nikelko dvojiti nad Korošcovov i slovenskov poštenostjov. Demokratje so vam pa v tom majstri, gda trbe kakšo laž trditi.

Zamenjava penez i centralizem.

K tomi je pa prišlo demokratom eše nikaj drugo jako prav.

Gda se je gučalo od toga, kak naj bo naša država vrejena, je bila naša stranka z dr. Korošcom za to, naj ma vsakša vekša krajina, kak Slovenija, Hrvatska, Bosna, Hercegovina, stara Srbija i tak naprej, svojo posebno vladu. Sküpen vsem naj bo samo krao, vojska, železnica, pošta, penez i druge takše reči. Penez za domače potrebščine pa naj v vsakšoj krajini doma ostane, ne da bi šo v Belgrad. Tū so se pa zdaj šteli demokratje Srbom kak najlepši pokazati. Glasali so za to, naj se sploj vsi dohodki zbirajo v Belgradi, nazaj pa naj samo telko pride, kelko kakši minister z dobre vole šteroj pokrajini da. No, pri tom so v istini zmagali demokratje nego v velko našo škodo.

Ravnotak je prišlo čas, da bodo v celoj državi samo edni penezi. V Srbiji so meli namreč dinar, v naši krajaj pa korone. Naša stranka je predlagala naj se mini za vsakšo korono eden dinar. Zdaj so vam eše skočili demokratje proti dr. Korošči! Samo, naj bi se Srbom lepi napravili. Dr. Korošec šče prej državo raztrgati i Srbe na nikoj spraviti. I znova je valalo. Dr. Korošec je odišeo iz vlade, oblast so pa meli skoro do zdaj demokratje.

Zdaj so pa začnoli svoje delo. Dače, čiduže vekše. Naednok so meli demokratje telko novin šenkavati, na vse strani, da se eše dnes čidivamo, kelko dač so si mogli potegniti za svoje novine. Oblast so meli v rokaj, zato so tudi banke morale njim služiti. I velke banke so prišle za toga volo na nikoj v škodo siromaškomi ljudstvu, štero je svoje teško prisparane krajcare dalo notri. I tak naprej. Vsega toga smo eše ne pozabili.

I kak delajo dnes?

Iz oblasti so vō spadnoli. V Belgradi so morali pozvati nazaj tistoga Korošča, šteroga so v začetki zavolo demokrotov ne šteli poslušati. Dr. Korošec naj zdaj zvaža, ka so drugi zavozili. Demokratje se pa zdaj tak delajo, kak da bi dr. Korošec zavozil i bi se demokratje pripravili, da bi ga šli zvažat. Strašno se čemerijo na njega. Nika je prej ne dobro ka je napravlo. Zdaj vse tisto namreč, ka so sami napravili, ščejo prevrtnoti na njega. Mislijo, da smo mi že vse pozabili. Najbole je pa svado dr. Korošec naše demokrate i z njimi radičevce s tem, da njim je pravo naj povejo, ka pravzaprav ščejo, da njim vse včini,

naj bo samo v hasek državi. Zdaj pa nika ne vejo odgovoriti. Vlado naj bi dobili v roke, to bi bilo vse. Vlado si oni namreč tak predstavljajo, da bi lepo sedeli v Belgradi i od vsej strani bi njim penezi vktup leteli. S temi penezi bi pa te lahko delali, ka bi šteli. Tak si oni mislijo vladu.

Nego takše njūvo vladanje je našo državo tak daleč pripelalo, da je morao priti naš človek i začnoli inaci vladati, kak so pa meli navado demokratje.

Mi znamo, ka ščemo.

Naša stranka je svojega programa eše ne spremenila. Če nas što pita ka ščemo, vsakšemi včasi povemo. Ščemo, naj bo naša država tak vrejena, da bo vsakša pokrajina lahko tak žive-la, kak se šika za njo. To je, mi ščemo autonomijo posameznih pokrajini, ščemo, da vlada v državi red, mér i pravica.

Demokrati ne vejo ka ščejo. Že parkrat njim je bilo povedano naj povejo ka ščejo. Naj pridejo v parlament i naj predložijo zakone i parlament njim sprime. Nego kakše zakone naj predložijo, če pa nevejo, ka bi radi. Radi bi meli peneze, to je vse. Zdaj pa ne vejo, kak bi naj to povedali, da bi radi meli peneze. Predsednik vlade je pozvao nje, naj povejo ka ščejo i se njim da. samo naj bo v hasek države i ljudstvu. Na to so eše dnes ne dali odgovora njemi samomi. Nego tak po svoji novinaj pišejo, da njim naj dajo vladu v roke, pa bodo že vidli ka ščejo. Poleg pa pravijo, da so oni prijatelje države i ljudstva.

Takši prijatelov čuvaj nas Bog!

Da bi dnes što kaj dao na demokratske lepe reči! Meli so oni vladu v rokaj i so lepo gučali, da so velki prijatelji države i ljudstva. Delali so pa inaci. V istini so bili velki prijatelji penez, štere so vlekli od države i od ljudstva. Kakši prijatelje države i ljudstva so oni se najbolje vidi dnes iz njūvoga dela. Gda so njim v Belgradi za njūvo delo bočkor pokazali, so se tudi sami malo razodeli kakši prijatelji države i ljudstva so.

Državno gospodarstvo so na jako nisko stubo spravili. Gda je prišla naša stranka v vladu so včasi delali na to, naj dobi naša država malo vekše posojilo, da se nikelko odpomore. Posojilo je bilo že sklenjeno i što je začno proti delati? Demokratje i radičovci. Dobiti smo meli 13 mili-

jard dinarov posojila, štero bi v kakši 30 ali 50 letaj pomali nazaj davali. Takše posojilo je veliki blagoslov za državo ar je v vsakšoj novoj državi od začetka jako dosta dela i stroškov, ka država nemre vse naednok iz dače vküp spraviti. Če bi pa naša država s posojilom velke fabrike i železnice zozidala, bi v nikelko letaj te telko haska prinesle državi, da bi samo z njüvim haskom lahko v 30 letaj štirikrat tak velki dug plačali. Nego demokratje so bili proti tomi posojili. Zakaj?

Če je od demokratov samo božno čüti, tüdi od drugi nesmi nišče nika dobrega gučati.

Toga se oni držijo. Raj naj zlodj vse zeme, samo naj bi oni kakši hasek meli. Gda so meli oblast v rokaj, bi skoron državo vničili. Samo na svoje haske so gledali. V pravom časi je ešče prišlo ravnitelstvo v državi v druge roke.

Zdaj pa oni neščejo za nikošo cenö, da bi što gučao, da so zato prišli od vladanja. ar so slabo ravnali. Oni ščejo sveti dopovedati, da država zdaj komaj na nikoj pride, gda so oni oblast zgubili iz svoji rok. I to ščejo sveti tüdi tak pokazati. Zato delajo nemere v državi, delajo javno proti haskom države i proti haskom ljudstva, samo naj bi sveti mogli pokazati, da se go-dijo v državi nerednosti i nezakonitosti.

Za vladö nemajo nigdar niti edne dobre reči tüdi či vlada tisto napravi, ka oni sami želejo.

Približavle se pa čas, gda bo vsem zadosta potpežljivosti, zato pravimo: „*Demokratskoga prijatelja čuvaj nas Bog, čuvali se ga bomo pa tüdi sami.*“

K proslavi v Maribor.

Maribor proslavi na slovesen način desetletnico svojega osvobojenja i narodnoga ujedinjenja. Maribor je lahko ponosen na svoje delo pred desetimi leti, zato se šče toga tüdi v najvešjoj slovesnosti spominjati. Te den se pa združijo v Maribori tüdi vsa narodna društva cele mariborske oblasti. Düša vse prireditve je zasluženi general Majster, prvi slovenski general, šteri je po bojni z malov trumov slovenskih vojakov na lepi način prikleno Maribor nešoj narodnoj jugoslovanskoj državi, gde je Maribor ostao do dnes. Če ne bi bilo generala Majstra, teško bi se zgodilo, da bi prišao Maribor pod našo narodno državo.

K toj slavnosti pride iz cele mariborske oblasti zastopstva vsej narodni i kulturnih društva i velke vnožine ljudstva. Tüdi iz naše krajine se močno pripravljajo društva pa tüdi vnoji drugi da te dni obišečjo prestolico naše severne slovenske oblasti. Na te narodni svetek bo sledeči

SPORED:

v soboto 1. decembra

1. ob pol 10 vöri *Tedeum* v stolnoj cerkvi,
2. ob fertao na 11 zbiranje vseh društva na *Trgi Svobode* in odhod k odkritji spomenika v *Mestnom parki*,
3. Po odkritji spomenika obhod po Maribori na Glavni trg,
4. Manifestacijsko zborovanje na Glavnom trgi.

Društva pridejo z godbami društvenimi zastavami na okrašeni vozovaj i konjaj. Orlovski i druga društva v krojaj, ženske i deklice v narodni nošnjaj.

Zvečer ob 8. vöri je koncert v velikoj unionskoj dvorani. V petek i v soboto večer je razsvetlava i baklada z muzikov po glavnih vülicah Maribora.

Šteri idejo iz naše krajine, naj pazijo na eto:

Vožaja jo četrtinska. Iz Šobote v Maribor i nazaj pride na 17 Din. Če-

trtinska vožaja se dobi z izkaznicov, štere se dobijo v uredništvu »Novine« v Soboti pa tüdi pri naši županstvaj za 1 Dinar. Četrtinska vožaja vala od 28. novembra do 3. decembra. Najbogše bo, če iz vsakše fare ali občine naroči eden izkaznice za več vküp. Napiše naj samo edno karto kelko izkaznic želi meti i uredništvo njemi včas pošle. Nikelko izkaznic bo tüdi v Kmečkoj posojilnici v Soboti.

Vsa naša društva pa naj kem prve javijo uredništvu »Novine« ali pa Ekspozituri prosvetne zveze v Soboti, kelko članov i kelko drugih ljudi iz njüvoga kraja nameni iti v Maribor. To zato, da se v pravom časi lahko preskrbijo potrebni vagoni.

Gda idemo?

Najkesnej, šteri ščejo priti na slovesnost, morajo iti iz Šobote v soboto zajtra ob fertao na šest. Tej pridejo ešče pred pol desetov v Maribor. Dobro bo iti že v petek zajtra ob toj vöri ali pa v petek ob dvema po poldnevi. Tej pridejo v Maribor okoli pol 7 zvečer. Vsaka skupina pa naj po ednom svojem zastopniki javi uredništvu Novin kelko ji potüje, da bomo znali že naprej preskrbeti za prenočišče. V vsakšoj fari se naj določi edna oseba, štera bo celo skupino vodila. Vsakši takši voditeo se pa naj tüdi kem prve javi našemi uredništvu.

NEDELA.

(Po risalaj 26. Evang. sv. Mat. 24, 15—35.) V tisti časaj pravo je Jezuš vučnikom svojim: »Gda bote vidli vso grstijo razrušenja na svetom mesti, štero je bilo napovedano po proroki Danieli — što čte, naj razmi — te naj bažijo v gore šteri so v Judeji; i što je na strehi, naj ne hodi doli jemati kaj iz hiže svoje; i što je na polaj naj se ne vrača po plašč. Jaj pa nosečim i nadajajočim tiste dni! Prosite, da se vaše bežanje ne zgodi po zimj sli v soboto ar bo tiste dni velka stiska, kakše je ne bilo od začetka

sveta do zdaj i je tüdi nede. I če ne bi bili skrajšani tisti dnevi, ne bi bio rešeni niti eden človek. Nego zavolo zvolenih bodo tisti dnevi prikrajšani. Teda neverjite čo do vam što pravo: Glejte tü je Kristuš ali tam. Vstanejo namreč krivi proroki i krivi kristuši i delali bodo velka znamenja i čüde, tak da bi bili zapelani tüdi zvoleni, če bi bilo mogoče. Vidite, naprej sam vam povedao. Če vam teda povejo: Glejte v püščavi je, nejdite ta; glejte notri v hiži je, ne verjite. Zakaj, kak blisk pride od izhoda i se posveti do zahoda, takši bo tüdi prihod Sina človekovoga. Gde je mrlina, se zbirajo tñdi jastrebi. Naskori po stiski tistih dni pa sunce potemnej i mesec nede davao svoje svetlošče i zvezde bodo kapale z neba i nebeske moči se bodo burkale. I teda se prikaže znamenje Sina človekovoga ne nebi; te bodo jokali vsi rodovi na zemli, i videli bodo priti Sina človekovoga v oblakaj neba z velkov močjov i veličastvom. I pošle svoje anđele s trombami i močnim glasom i zbirali bodo njegove zvolene od štiri vetrov, od kraja do kraja neba. Od figovoga dreva pa se včite: Gda je njena velka že mezgasta i požene listje, znate da je sprotoletje bliži. Tak znajte tüdi vi, gda bote vidli vse to, da je bliži dver. Za istino povem vam, da te rod ne prejde, dukeč se vse to ne zgodi. Neba i zemla prej-deta moje reči pa ne prejdejo.

Navuk: Tüdi grahe narodov dosagne pravica boža.

Murska Sobota.

— **Proslava 1. decembra.** Tüdi Sobota proslavi desetletnico združjenja Slovincov, Hrvatov i Srbov v edno skupno narodno državo. Proslave se vdeležijo društva i občinstvo iz Šobote pa tüdi zastopniki društva i občinstva iz drugi krajov naše krajine. Glavna slovesnost bo v petek zvečer, v soboto bodo pa po vsej cerkvaj slovesne službe bože, štere se vdeležijo zastopniki uradovi društva. Spored v petek zvečer je slede-

Po JOS. JURČIČI:

Sosedov sin.

XIII.

Smrekar je dobro odao zrnje štero sta s Števanom pelala v mesto. Drugi den, gda sta se vračala proti domi, sta stanola v kmečkoj krčmi pri cesti. Bilo je notri precj različni po videnji poznani ljudi iz vsej krajov nego tisti, s šterim je Smrekar navadno rad gučao, so že odišli. Sela sta zato sama k ednomi stoli bole v koti.

„Kaj bogšega bi radiava mela“ pravi Smrekar krčmarici. Za en časak sta že mela na stoli mero najbogšega vina i dišeče pečenje. »Pij i jej« pravi Smrekar Števani. »Ne zajeva i ne zapijeva vsega ka mava, pa tüdi živila neva vekivečno. Zato reži, ne boj se.«

»Kraščakov nama ne vzelejo« pravi Števan i se smeje. Tüdi Smrekar je bio nekam izredno dobre vole. Gučao je vnojo i pripovedavao Števani kak je prišao pomali do svojega dnešnjega bogastva.

„Tebe mam rad“, nadaljavle Smrekar proti Števani. „Tvojeja očo nemam ravno na dobrom, ti si pa skrben pa zadosta čeden. Vidim, da premišleno i dobro delaš. Plačuj kak

najprve duge pa tüdi kakše kúpčije se lahko poprimeš. Brez kúpčije ne bi prišao jez tak daleč kak sam. Če bi ti pa gda kakša sila bila, oglasi se samo pri meni. Poštenomi človeki jez vsigdar zavüpan.

Smrekar je dao Števani roko i Števan se njemi lepo zahvali. »Penez vas mogoče nemo ravno prosö, znao bi vas pa kaj drugoga prositi.«

»Pri meni vsigdar« odgovori Smrekar. »Na veke nemo živo. Tüdi zdaj se mi že ne bi trbelo potepati po sveti okoli, nego stara navada mi ne da mira. Gda dobim zeta, si nikelko odpočinem. Ka misliš, šteri zet bi bio za mene najbogši?« pita Smrekar Števana.

Števan malo rdeči postane, vze-me kupico v roke i malo vüsta namoči, nato pa pravi: »Vzemite zeta, šteri bo meo Franco rada, šteri bo vas poštitvao kak očo i šteri de materi dvoro na stara leta kak pošten sin.«

„Vse lepo“, odgovori Smrekar, »ali što naj bi bio te zet. Nikelko kakpa mora tüdi k hiži primesti, to se že tüdi šika.«

Števan bi že rad kaj povedao, to zadnje ga je pa malo poparilo. Mislo si je pa: zdaj je prilika, kakše mogoče nigdar sledi nede.

»Jez nemam penez, pa tüdi ne Bog zna kakšega bogastva, vüpan si pa oboje spraviti.«

„Pamet že maš“ njemi odgovori kratko Smrekar.

„Oča, pošteno vam gučim, vze-mite mene za zeta, nigdar vam nede žao.“ — »Oho!« zakriči Smrekar i ves obraz se njemi zategne v zaničljivi nasmeš.

»Ne sam šteo, da bi što drugi pri vas mesto mene gučao...« začne Števan dale, Smrekar njemi je pa ne dao gučati.

»Dečak, ti si pijan!« zakriči Smrekar.

»Ne Oča, s Francov se že itak radiava mava«, mirno odgovori Števan. — Gda Smrekar to čüje, skoči s klopi i zakriči nad Števanom: „Lažeš, kodiš! Poberi se mi, da te ne vidim več!“

Lüdje v krčmi so se vsi obrnoli proti tomi stoli, Števan je pa vido, da se je prenalgo, vzeo je kraščak, položö nikelko penez za račun nasto i brez reči odišeo.

Smrekar je zgrabö Števanov penez na stoli i ga pognao skoz okno v kmico za Števanom.

XIV.

Vsi kmetje v krčmi so stanoli i stopili okoli Smrekara. »Ka je pa bilo, ka«, ga skrbilivo spitalvejo.

»Ja, vej pravzaprav že znamo« se oglasi pomali eden pa drugi. »Ženo se je pri tvojoj hčeri, jeli« njemi pravi eden.

»Što to pravi?« pita trdo Smrekar.

»E mi vse znamo« vjemi po vrsti odgovorijo. »Tak malo slepe miši sta lovila« dene drugi.

„Vina gori!« se zadere Smrekar. Kmetje so vidli, da on dnes vse plača, zato so se spravili okoli njega. Edni so njemi pripovedavali ka so že vse zvedeli od njegove hčeri i Števana, drugi so njemi tanače davali, naj bo čeden, naj ne da deklinje vsakšemi pa naj je ne bije zavolo toga. Mladost je norost to se ešče vse inači prevrže.

Že je kesno v noči bilo, gda je Anton plačao i völo naprečiti. Dobo je pri krčmari hlapca, šteri se je mesto Števana pelao z ednimi kolami domo.

Kmetje okoli njega so že vsi močno vinjeni bili samo Smrekar je bio trezen, čiravno je zdaj šteo da bi se ga malo bole pošteno nakresao. Čütili so pa to njegovi konji, šteri so se ne mogli braniti njegovoga biča i so šli kak veler proti domi.

(Dale sledi.)

či: 1. Ob pol. šestih zvečer slavnostna seja občinskega odbora v občinski hiži. 2. Ob 6. vori Slavnostno zborovanje pred občinsko hižo. Pozdravni govor, pevski zbor, govor o pomenu 1. decembra, muzika. 3. Obhod po mestu: Vojaštvo i gasilstvo z baklami i godbov, uradi, zastopniki društev, občinstvo. 4. Po obhodu zbirališče pred občinsko hižo, govor, petje. Obhod bo šel od občinske hiže po Cerkvenoj ulici, Maloj Kaniži, Lendavskoj cesti, Slovenskoj ul. i Šolskoj ulici nazaj pred občinsko hižo. Vsi hižni gospodari se naprošajo, da že v petek razobesijo zastave i ob vulicaj, gde bo šel obhod razsvetliljo svoja stanovanja. Vsa občina bo slavnostno razsvetljena.

— **Ljubljana i Sobota.** Čteli smo v ljubljanski novini, da je Ljubljana z med več novih vulic imenovala edno tudi po našem Kuzmiči, edna se pa zove Prekmurska. S tem je Ljubljana nas samo v sramoto spravila. V Ljubljani poznajo nas i naše slavne može, mi jih pa nečemo poznati. V naši „Novinaj“ smo že predlagali, da bi prekrstili ništerne naše vulice po naši slavni vojvoda Pibini i Kocli, po naši apoštoli Cirili i Metodi, po naši Kuzmiči, Borovnjakaj, Ivanocijaj i tak naprej. Pa vse zaman. Naša Sobota je ostala pri razni Prečni, Zvezni, Blatni i podobni vulicaj, od šteri niti edna nika drugo ne pomeni kak to, da smo kakšega imena iz naše zgodovine ne zmožni dati našim vulicam, ar svoje zgodovine ne poznamo. Šli smo pa na posodo po imena na Hrvaško i Vogrsko: po Turropolje, Malo Kanižo, Bakšo i tak naprej. Ljubljana nas je zdaj v sramoto spravila, nego, če nas tudi bole pametne napravi, toga pa ešče dnes nemremo povedati.

— **Šund.** Iz Zagreba pošilja na vse strani različno čtenje najslabše vste. Takšemi nikajvrednomi čtenjem se pravi šund. Zagrebečki trgovci toga malovrednoga čtenja tak delajo, da pošlejo prve zvezke teh nikaj vredni spisov k šenki, za druge pa računajo za vsaki zvezek po eden dinar, tak, da pride cela kniga na 80 i prek 150 Din. To je papir najslabše vrste i je cela kniga ne vredna 15 Din, po svojoj vsebini pa niti za gnoj ne. Godi se pa, da ništerni naši ljudje posebno takši, šteri se za bogše držijo jako segajo po tom šundi. No, s tem najbole sami sebe ocenijo.

— **Zapušto je našo gimnazijo** p. profesor Mali i odišeo na svoje novo mesto v Pluj. Pri železnici se je poslovilo od njega dišastvo. G. profesorji želimo na novom mestu vse najbogše.

— **K dijaškoj meši** rado čiduže več naši ljudi hodi posebno zavolo lepoga dijaškoga petja. Mislimo pa, da bi se lahko dijaški zbor ešče preciz bogšao ar se nam vidi, da spevanje čiduže nekam bole površno gračije.

Slovenska Krajina.

— **Županje, ne dajte se sramotiti!** Naši demokratsko-radičovski ljudje se ešče dnes smejejo z naših županov prej da vse podpišejo, ka njim što v podpis prinese. Razposlali so skoro vsem našim županom naj podpišejo posebne obveznice, da bodo kandidirali na njūvoj listi pri volitvaj v okrajni cestni odbor. Znaajo, da je skoro niti eden od tej županov

ne njūvoga mišljenja, smejejo se pa, da se prej med vsemi našimi župani že najde telko takših, šteri njim podpišejo i niti nedo znali ka so podpisali. Na te način ščejo vkup spraviti svojo demokratsko-radičovsko listo. Mislimo, da nede niti ednoga župana v našoj okroglini, šteri bi se na te način dao spelati. Če bi pa šteri v istini podpisao, ne da bi znal ka je podpisao, takši svoj podpis tudi gda šteč lahko vniči. Naša stran-ka je odebrala za kandidate samo naše najbogše i najpoštenjše ljudi, zato je zmaga tudi zdaj, kak vsigdar na našoj strani. Na tiste pa, šteri bodo šteri proti nam delati, bomo mi tudi malo inači gledali.

— **Naprej lažejo.** Za demokratskim „Jutrom“ je prišla demokratska „Domovina“ i naprej laže, da so se naši sezonski delavci s vogrskimi zastavicami v Soboto pripelali. Istina je to, da so si naši delavci v Pluji okrasili svoje vagon s papirnatimi rožami i pantlikami vsefale farb. Če se med rožnatimi, rdečimi i belimi farbami najde tudi zelenja, iz toga samo hūdoben človek lahko napravi vogrske farbe. Istina je tudi, da je na vagoni niti edne zastavice ne bilo ne slovenske pa ne kitajske. Demokratije, šteri se nam doma lepe delajo nas ščejo pri vsakoj priliki pred drugimi ogrditi. Tak so delali v Belgradi proti vsem Slovencom, da bi se Srbom bole prikupili i tak šimfajo našo krajino na drugi mestaj, držijo se pa pri nas kak kleščji. Dobro si zapomnimo te ljudi, pa tudi tiste, šteri ž njimi držijo.

— **Ka je pa to za ednoga?** V „Düševnom listi“ se je eden zmed naši stari poštenei evangeličanov tožjo, zakaj spravljajo njūvo dijaštvo cilo v evangeličanskom dijaškom domu v društvo „Sokol“. To društvo je pri nas ešče v istini nindri, ne pokazalo kakši dobri sadov svoje vzgoje, poleg toga je pa veri tudi jako malo prijazno. Zdaj so se pa neki ljudje oglašili v imeni domačinov v demokratskoj domovini i strašno branijo to društvo v našoj krajini. Kak, da mi ne bi znali, da niti eden poštenei domačin ne piše v „Domovino“ i niti eden poštenei domačina ne hvali „Sokolov“, ar ji za njūva dela nemre nišče hvaliti. Mi pa sodimo dobre ljudi po njūvi delaj.

— **Dijaški list „Mentor“.** Dobil smo v roke že tretjo številko za to leto toga lepoga dijaškoga lista. Prinaša zdaj poleg nadaljevanja lepogovornih i poučnih spisov iz prve številke tudi lepo kratko dijaško igrjo: Ko se je porajala Jugoslavija. Ta igra je namenjena posebno za proslavljanja prvoga decembra po šolaj. Želimo, da bi se te list kem najbolje razširo med našim dijaštvom pa tudi med drugov našov mladinov. Naroča se: Uprava Mentorja Ljubljana, Gradišče 4. Pride za dijake na 80 Din, za druge pa na 40 Din na leto.

— **Ništernim bo že zadosta.** Velka nesreča, štera je zadelo našo krajino, gda je toča ništernim našim vesnicam vse vničila, je vnoge naše ljudi pripravila do toga, da so si šli sami prosit živež. Znamo pa, da se pri vsakoj ešče tak velkoj nesreči, sledi vsigdar kaše nerednosti zgodijo. Tak so si ništerni do zdaj že v istini zadosta naprosili i poleg toga ešče dobili kakše podpore, tak, da nedo trpeli pomenkanja. Vnogi, vnogi so

pa ešče v velkoj nevoli posebno v cankovskoj fari, iz štere so ljudje ne hodili telko prosit kak iz drugih krajev. Zato tej, šteri so do zdaj hodili prosit i so si že vno go naprosili naj zdaj s tem henjajo. Tak lahko mi damo ešče kaj tistim, šteri so mogoče vno go večji siromacije i so ne hodili prosit.

— **Bogojina.** Zadnje naše senje 16. novembra je bilo jako dobro obiskano. Živine je bilo dosta prigane i dosta tudi zodane. Kak kúpcov tak tržcov je bilo zado-vo, občinstva pa telko da se je vse tisnoča delala. Ne pravijo zaman ljudje: Bogojanska senja, tak stara, kak nova, so kaj vredna.

— **Krog.** Naglo je mro v sobočkom špitali Titan Anton iz naše vesi. Pri nekštem teškem deli se njemi je vtrgaola mrena i po operaciji je naskori mro. Zapišča mlado ženo, s šterov je živo v zakoni komaj dva meseca.

— **Veržej.** V petek, 30. novembra se vrši pri nas velko živinsko i kramarsko senje na štero vse prebivalce Slovenske krajine vlūdno vabimo. Županstvo.

— **Velka Polana.** Dobili smo i objavlam: Občinsko gostilno je izlucitirao 18. novembra nekši Ferčak za letnih 8000 Din. Pred desetimi leti so poštenei polančari iztirali židove, na deseto obletnico so njim pa pálig lepo navelko odpri dveri. Javno se guči, da je bila licija samo komedija, ar so se prej ništerni žedni občinski odborniki že prvlje poglivali ž njim lekar za 12 litrov vina i nikelko cigarov. Za to se konči zaa, za drugo pa ne. Na licitacijo so prišli razeng. Vrabla od Lipe sami židovje ali židovkinjami oženjeni interesenti. Čiravno je g. Vrabl šo jako visoko s svojov ponūdbov, je odstopo, ar se je vidlo, da g. župan nešče meti Ferčaka. Prej zna kakaj. Mi bomo pa videli če bomo meli zdaj več sreče i palik lehto kričali: Eljen palinai pálinka! Zdaj pa naj ešče što pravi, da smo ne napredoi, če smo po deseti letaj prišli ta, gde smo bili pred desetimi leti.

— **Čuvajte svoje male prašičke!** Da te meli vsigdar zdrave, debele i črstve prašičke, kúpite redilni prašek „MASTELIN“. Za male peneze dobite i si prišparate vno go. Pakeci koštajo v vsej trgovinaj 3 i 6 Din. — Glavna zaloga A. Kosec, Maribor.

— **Za Maribor.** Vsi tisti, šteri majo izkaznice za proslavo 1. decembra v Maribori kúpijo na postaji polovično karto za Maribor i v Maribori te ne oddajo nego se stov kartov i tistov izkaznicov, štero so dali v Maribori potrditi, nazaj pripelajo.

— **Županje,** šteri se ščejo udeležiti proslave v Soboti v petek zvečer si smejo zaračunati stroške iz občinski penez. Stroške za proslavo v Soboti nosi sobočka občina.

Dnejni zapiski.

Navuke bi radi davali demokratije našim poslancom. Da bi bar oni svojim poslancom davali te navuke, gda so bili na vladi, ne bi državo tak daleč pripelali, kak so jo. Tisti šteri je vojno naj ne davle navukov tistomi, šteri izvaž.

Kleklove molitvenike zove demokratska „Domovina“ naše „No-

vine“ i „Népujság.“ Mi „Domovine“ inači ne bi mogli zvati kak — tupas-ta turba.

S srednjeveškov babjevenostjov je prej napunjeno naše ljudstvo piše demokratsko „Jutro.“ Pove-mo, da je s tem napunjeni samo tisti, šteri čte „Domovino“ i „Jutro.“ Naš pameten, izobraženi i moderni človek pa tak trapasti novin itak ne čte.

Domača politika.

Naš parlament.

Parlament redno dela naprej. Pozna se, da nega notri radičovi i demokratski poslancov ar so tej prvlje delo samo zavirali. Z med važnejši zakonov so sprejeli na predlog našega poslanca dr. Kulovca zakon o javnih delih 14. nov. Po tom zakoni bo država v tisti krajina, gde so se zgodile kakše večše vremenske ali druge nesreče davala podpore na te način, da da ljudem delo. Gradilo i zidalo se bo ka je v tistoj krajini najbolje potrebno da si tak ljudje peneze zaslužijo. Samo takšim se da penezna podpora na rok, šteri so v istini za nikše delo ne sposobni.

— **Novi državni proračun.** Finančni minister je predložo narodnoj skupšpini 17. novembra novi proračun za leto 1929. Novi proračun kaže 12 milijard izdatkov za prišestno leto. Oda so bili demokratije na vladi je znašao proračun 13 milijard, čiravno so nika posebnoga ne napravili.

Prekosnice.

V šoli. Vučiteo pripovedavle: Človek ma telo i düšo. Telo vidimo, düše nemremo videti. Telo vno delo vsi vidimo, düševnoga dela pa nišče nemre videti. Vse to, ka delamo s telom, zovemo na kratko naše zvünešnje življenje, vse düševno delo je pa naše notranje življenje. Ali mi zna zdaj šteri povedati edno priliko našega notranjega življenja? Miškec vzdigne roko. No povej ti Miškec, njemi pravi vučiteo. Naša Trezika ma notranje življenje. No pa povej, pravi vučiteo. — Gliste — odgovori modro Miškec.

Ešče edna iz šole. Marcek je trde glave. Nikak nemre zaražmiti kelko ostane, če od šest vkraj vzemo pet. Zato njemi vučiteo lepo razlaga: „Gledaj, če maš v žepi šest jabok i ji pet zgübiš povej mi Marcek, ka te ešče maš po tom v žepi?“ „Lükajo“, jadrno odgovori Marcek.

Tjedenske novine.

— **Za naše delavce.** 23. novembra se začnejo v Berlini pogajanja med zastopniki naše i nemške vlade za zaposlenje vsej vrst delavcov iz naše države. Letos na sprotoletje se je sklenila samo pogodba za zaposlitev sezonski delavcov v Nemčiji. Ta pogajanja so se tak dugo zavlekla, da na zadnje niti polovica tisti delavcov ne mogla iti v Nemčijo, kak so od začeta šteri. Letos so se začnola nova pogajanja z Nemčijov i podobne pogodbe se bodo sklenole tudi z Francijov, Belgijov, Čilijov i Romunijov. Po tej pogodbi, če se srečno sklenejo bi šlo do 100 jezero delavcov iz pasivnih krajev naše države v fabrike po severnoj Franciji. Med pasivne kraje pa spada tudi naša krajina, ar tudi mi menje pridelamo doma kak bi nam trbelo za živež. Vážao bo za nas tudi če bo kleti lahko šlo več naših sezonskih delavcov v Nemčijo, gde itak vno go več zaslužijo kak pa doma.

— **Konkordat z Nemčijov.** Pruska vlada je te dni končala razgovor s papovim poslanikom Pacellijem za sklenitev konkordata ali posebne pogodbe med rimskim papom i nemških držav. Proti konkordatu je Nemška evangelska zveza, štera šče na vsak način to onemogočiti.

— **Kak blüzi je smrt!** Marija Horvat z Vinskoga vrha pri Ormoži se je smeknola od gostanove ježice v prst. Mali trnek je jo bilo v prsti, zato si ga je izkopala z iglov. Igla je pa morala biti erjava ar si je zastrupila krv i gda so jo pripelali k zdravniku je že ne bilo več pomoči. Pokojna je bila jako zgledna mati, dobra ženska i zapušča več neopskrblene dece.

— **Zagrebečke šole zaprete.** V Zagrebi se je med šolskov mladinov strašno razširila škrlatica. V kratkom časi je že nad 200 dece zboležalo. Zato je šolska i zdravstvena oblast zaprla za štiri tedne vse lüdske i meščanske šole i vse prve i druge razrede srednji šol. Mladini do 14 let je prepovedano hoditi v kino i drugim predstavam gde se zbira vnogo lüdi.

— **Nove cigarete.** Uprava državni monopolov je izročila v promet novo vrsto cigaret „Strumica.“ Odavajo se v škatulicaj po 20 falatov za 16 Din. i so iz prvovrstnoga tobaka.

GOSPODARSTVO.

J. CASAR: **Zadružništvo.**

V zadnjem časi se v našoj krajini močno širijo razne zadruge, posebno kreditne. Zato mislim, da nam nede škodilo če malo od bliže spoznamo z zadružnim življenjem i delom po zadrugah.

Gospod urednik mi je drage vole dao v »Novinaj« za to prebren prostor. Što bo skrbivo čte te članke v »Novinaj«, lahko vnogokaj pridobi. Ar so pa pri nas razvite do zdaj posebno kreditne zadruge, ščem obračati posebno pasko na nje.

Ka je zadruga?

Zadrugo zovemo društvo z neomejenim številom članov, štero ma namen širiti i povekšavati pridobitnost ali gospodarstvo svoji članov. V toj razlagi je obseženi ne samo namen zadruge nego so podana tudi vsa znamenja po šteri se zadruge razločijo od drugih družb ali društev.

Zadruge majo neomejeno število članov. Vsaki lahko pristopi gda šče i tñdi odstopi. Zato ma zadruga ednok več drugoč menje članov. V tom se zadruge ločijo od drugih pridobitnih družb posebno od takših, štere so bole kapitalističnoga značaja. Te se ustanavljajo samo med določenimi osebami ali je pa število članov že v naprej določeno kelko jih lahko ma takše društvo.

Znak zadruge je v glavnem pospeševanje pridobitnosti i gospodarstva članov. Zato nemremo imenovati za zadruge razna izobraževalna, znanstvena, pevska, telovadna i podobna društva. Lahko majo zadruge tudi kakši poseben stranski namen nego njñv glavni namen je i oстане gospodarstvi.

Penezi.

1 ameriškani dolar 56.95 Din.
1 nemška marka 13.57 Din.
1 avstrijski šiling 8 Din.
1 vogrski pengö 9.92 Din.
1 češka krona 1.69 Din.
1 taljanska lira 2.98 Din.
1 francuski frank 2.22 Din.
1 angleški funt 276.23 Din.

Razglas o licitaciji.

Temeljem odloka g. velikega župana mariborske oblasti z dne 9. novembra H. br. 932/1 razpisuje VODNA ZADRUGA v DOLNJI LENDAVI, na podstavi členov 86 do 98 zakona o državnem računovodstvu z dne 6. marca 1921. iu njegovih izprememb i dopolnitvah s skrajšanim rokom po členu 80 navedenega zakona — ad b) pa v lastnem delokrogu na dan 8. decembra 1928. ob 9 uri dopoldne v svojih prostorih v Dolnji Lendavi hiš. štev. 51

JAVNO USTNO OFERTALNO LICITACIJO.

a) Razširitev iu poglobitev struge Radmožanskega kanala iu zvišanja nasipov od km. 10 do 11 ter izkop Radmožanskega kanala od km. 11 do km. 12.956, vse to v katastralni občini DOBROVNIK v Prekmurju, pod sledečimi bistvenimi pogoji:

Izkop bode znašal približno 11.400 m³ zemlje i gramozu ter so proračunani stroški najvišje s 102.600 Dinarjev;

b) Razširitev iu poglobitev struge LEDAVE iu zvišanje nasipov od km. 24 do km. 25.500 v k. o. Nedelica in Radmožanci pod sledečimi glavnimi pogoji:

Izkop bode znašal okoli 5000 m³ zemlje i gramozu in so stroški proračunani najvišje z Din 45.000.

Licitacije se sme udeležiti kot ponudnik vsak naš državljan, ki položi najkasneje do 1/9 ure na dan licitacije pri blagajniku Vodne Zadruga (Dolnje lendavska hranilnica) začasno kavčijo in sicer ad a) 5.150 Din., ad b) Din 2.250, odnosno ad a) in b) Din 7.400 v gotovini, državnih vrednostnih papirjih ali siceršnjih pupilarnost nadečih papirjih, ali v vložni knjižici kake jugoslovanske hranilnice i se o tem komisiji pred začetkom dražbe izkaže.

Nadalje se morajo dražitelji izkazati s potrdilom, da izvršujejo kak ko obrt, s potrdilom davčnega urada, da so plačali vse davke in dati pismo izjavo, da so jim licitacijski pogoji znani in da pristajajo dražiti po njih.

Ponudniki morajo ostati v besedi, dokler se ponudbe enega njih kočno veljavno po kompetenčni oblasti ne sprejme.

Komur ostanajo dela mora zgoraj navedeno jamčevino takoj po obvestilu o sprejeti ponudbi zvišati na 10% izlicitirane svote.

Potrebna pojasnila iu prilogo ter pogoje dobe interesi v lokalu Vodne Zadruga v Dolnji Lendavi v dneh 2, 4 in 6 decembra 1928 v dopoldanskih urah, kakor tudi na dan dražbe pred začetkom iste.

VODNA ZADRUGA
v Dol. Lendavi.

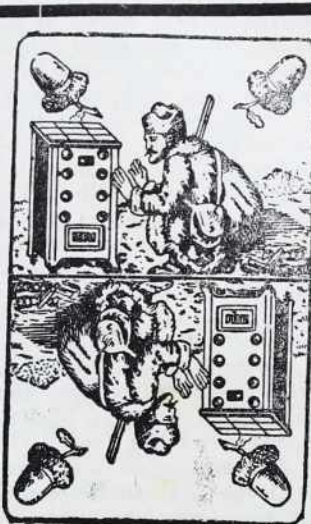

Vsa popravila pri vñraj zgoto-
tovi dobro i fal z garanci-
jov VACLAV PLAČEK
v Murški Soboti, gostilna g.
Baca.

Vsakovrstne sirove
in svinjske kože
kupi
po najvišji dnevni ceni
Franc Trautmann
Murska Sobot
Cerkvena ulica 191.

Podperajte i čtite

„NOVINE“!

Lovec pri Zephiri se segrevle
i duši ešče s tem toploto levle.
Dobro zato si zapomnimo to reč
i kupimo si le najbogšo peč.

ZEPHIR,
tvornica peči Subotica.

Brezplačen popis na zahtevo.

ŠPENGLARSKI INAŠ

(vajenec) se sprejme. Prednost
majo dečki iz domače krajine.
ŠIPOŠ LUDVIG limar, Dolnja
Lendava.

POSESTVO

z vancarijov

z vsemi gospodarskimi poslopi
28 plügov, nikelo goric, gošče,
dosta sadnoga drevja, rodovitne
njive i travniki, da se lahko kr-
mi 12 do 14 glav živine. Lepo
na sunci ležeče, blüzi cerkve,
šole i trde ceste, 8 kilometrov
od Maribora se zavolo vertove
smrti včasi i ugodno oda.

Peter Deučman

VUKOVJE, Sv. MARJETA
ob PESNICI.

Amerikanci pozor!

Ste že prišli iz Amerike? Ali samo ščete priti? Vaša prva skrb
bodi, da si spravite kem lepši dom. To pa dosegete, či si
date zozidati lepo, zdravo in kaj je najvažnejše fal hižo. Dnesden
že vsi Amerikanci tak delajo. Obrnite se pismo ali ustmeno na

g. FRANJO LEVAŠIČA,

zidarskoga podjetnika v DOLNJOJ LENDAVI št. 57. Jugoslavija. On
i samo on, Vam napravi hižo, štera Vam bode po voli!

COSULICH LINE

podzastopstvo Dolnja Lendava
(Štefan Matjašec)

davle brezplačno vsa objašnjenja za potüvanje v Severno
i Južno Ameriko iz Splita i Trsta.

Mali oglasi.

Pejnezi najdeni

v beltinskoj fari. Što bi zgübo naj
se zgiasi v uredništvu »NOVIN« v
Soboti.

Kosanjevino

za tanin po znanih običajih, plača
takoj najboljše cene za vsako količi-
no za celo leto 1929. na vseh posta-
jah Slovenije. FRANC KUPNIK,
Podplat.

Hiža k odaji

v Gornji Radgoni na edno nadstrop-
je pri cesti s 5 sobami, 3 kletmi i ed-
nov shrambov. Opita se v uredništvu
»NOVIN« v Murški Soboti.

Sode (lagve)

vseh velikosti ima vedno v zalogi po
najnižjih cenah FRAN REPIČ sodar-
sko podjetje Ljubljana Trnovo. Pomoč-
nike sprejme v trajno delo.

Dva mizarskiva vajenca

(inaša) stariva 14 do 16 let od dobri
družin sprimem v delo. EUGEN KU-
TAŠŠI mizarski mojster Bogojina.

Plemenski bik,

zdaj licencovani, lepi pristne simodol-
ske pasme, teški 530 kil poldrugo leto
star, se oda. NEMEŠ VINCE Tešanovci.

Ka je „Mastelin“?

„Mastelin“ je prašek za svinje po ži-
vinozdravniško preizkušnom recep-
ti, sestavljeni iz romantični zelišč,
kakti HaImus, Eencian i dr. ka pov-
zroča prebavo i tek.

„Mastelin“ vsebüje bridko sol, pov-
zroča čiščenje notranjih organov.

„Mastelin“ utrjuje organizem pri živini.

Trditev, da bi se svinje od praška
debelile; bi bila neutemeljena. Istina
je pa, da se tek pri debelenji dos-
takrat stavi tñdi pri najbogšoj hrani.
Te je potrebno dodavati Masteli-
n, ž njim se obüdi tek i dostakrat
odstranijo tñdi razne boleznì.

„Mastelin“ stavi zavolo toga klanje
pred pravim časom. Vsakomi je
znano, da pri predčasnom klanji
živine nega dobička nego zgübiček.

„Mastelin“ dobite v vsej trgovinaj na
deželi za male peneze. Pakeci so
po 3 i 6 Din. Kak se rabi, je na-
pisano na pakci. — Glavna zalo-
ga: A. KOSEC, Maribor.